

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2006. gada 14. decembrī*

Lieta C-97/05

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Verwaltungsgericht Darmstadt* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2005. gada 25. janvārī un kas Tiesā reģistrēts 2005. gada 23. februārī, tiesvedībā

Mohamed Gattoussi

pret

Stadt Rüsselsheim.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*], tiesneši K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] un E. Levits (referents),

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerāladvokāts D. Ruiss-Harabo Kolomers [*D. Ruiz-Jarabo Colomer*],
sekretārs B. Fileps [*B. Fülöp*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 9. martā,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Gatusi [*Gattoussi*] vārdā — P. fon Šumane [*P. von Schumann*], *Rechtsanwältin*,
- Vācijas valdības vārdā — M. Lumma [*M. Lumma*], K. Šulce-Bāra [*C. Schulze-Bahr*] un U. Bendere [*U. Bender*], pārstāvji,
- Grieķijas valdības vārdā — G. Karipsiadis [*G. Karipsiadis*] un T. Papadopulu [*T. Papadopoulou*], pārstāvji,
- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — Ž. Rozē [*G. Rozet*] un F. Kreišics [*V. Kreuzsitz*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 6. aprīli,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 64. panta 1. punktu Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgumā, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas

Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Tunisijas Republiku, no otras puses, kas noslēgts 1995. gada 17. jūlijā Briselē un kas Eiropas Kopienas un Eiropas Ogļu un tērauda kopienas vārdā apstiprināts ar Padomes un Komisijas 1998. gada 26. janvāra Lēmumu 98/238/EK, EOTK (OV L 97, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgums”).

- 2 Šis lūgums tika iesniegts prāvā starp Gatusi, Tunisijas pilsoni, un *Stadt Rüsselsheim* (Riselsheimas pilsētas pašvaldība, Vācija) par šīs pilsētas mēra lēmumu, ar kuru *a posteriori* tika ierobežots Gatusi, kuram šī lēmuma pieņemšanas brīdī bija beztermiņa darba atļauja un kurš bija nodarbināts, uzturēšanās atļaujas spēkā esamības termiņš.

Atbilstošās tiesību normas

Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgums

- 3 Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma 64. pants, kurš atrodas VI sadaļas ar nosaukumu “Sadarbība sociālajos un kultūras jautājumos” I nodaļā, kuras nosaukums savukārt ir “Darbaspēks”, ir formulēts šādi:

“1. Katras dalībvalsts piešķirtais statuss darba ņēmējiem ar Tunisijas pilsonību, kas nodarbināti tās teritorijā, nedrīkst būt diskriminējošs pilsonības dēļ attiecībā uz darba apstākļiem, atalgojumu un atlaišanu, salīdzinot ar tās pieredzētajiem.

2. Uz visiem Tunisijas darba ņēmējiem, kuriem ir tiesības uz laiku uzņemties algotu darbu dalībvalsts teritorijā, attiecas 1. panta noteikumi par darba apstākļiem un atalgojumu.

3. Tunisija piešķir tādu pašu statusu dalībvalstu darba ņēmējiem, kuri tiek nodarbināti tās teritorijā.”

4 Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma 66. pantā piebilsts:

“Šīs sadaļas noteikumi neattiecas uz tiem pušu pilsonības turētājiem, kas nelikumīgi dzīvo vai strādā dalībvalstu teritorijā.”

5 Kopīgajā deklarācijā, kas attiecas uz Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma 64. panta 1. punktu, ko līgumslēdzējas puses pieņēma minētā nolīguma nobeiguma aktā (turpmāk tekstā — “kopīgā deklarācija”), turklāt noteikts:

“Attiecībā uz diskriminācijas novēršanu atļaušanas gadījumā nevar piemērot 64. panta 1. punktu, lai atjaunotu uzturēšanās atļauju. Uzturēšanās atļaujas piešķiršanu, atjaunošanu vai atteikumu regulē katras dalībvalsts likumdošana un divpusējie līgumi un konvencijas [..].”

6 Saskaņā ar Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma 91. pantu kopīgā deklarācija ir šī nolīguma sastāvdaļa.

Attiecīgie Vācijas tiesību noteikumi

- 7 Likuma par ārvalstniekiem (*Ausländergesetz*) 2004. gada 23. jūlija redakcijā (*BGBI.* 2004 I, 1842. lpp.; turpmāk tekstā — “*AuslG*”) 12. panta 2. punktā noteikts:

“Uzturēšanās atļauja tiek izdota uz laiku vai — likumā noteiktajos gadījumos — uz nenoteiktu laiku. Ja kāds no būtiskajiem tās izsniegšanas, pagarināšanas vai termiņa noteikšanas nosacījumiem vairs netiek izpildīts, uz laiku izsniegta uzturēšanās atļaujas ilgums var tikt *a posteriori* ierobežots.”

- 8 Atbilstoši *AuslG* 19. panta 1. punktam laulāto kopdzīves izbeigšanās gadījumā laulātaisārvalstnieks iegūst autonomas uzturēšanās tiesības cita starpā tad, ja laulāto kopdzīve Federācijas teritorijā ir likumīgi pastāvējusi vismaz divus gadus, vai arī tad, ja, lai izvairītos no īpaši apgrūtināšas situācijas radīšanas laulātajam-ārvalstniekam, viņam jāļauj pagarināt uzturēšanos, ja vien šim laulātajam nevar tikt izsniegta pastāvīga uzturēšanās atļauja.
- 9 Saskaņā ar Sociālā nodrošinājuma kodeksa (*Sozialgesetzbuch*) 1997. gada 24. marta redakcijā trešās grāmatas 284. pantu (*BGBI.* I, 594. lpp.; turpmāk tekstā — “*SGB III*”) ārvalstnieki var veikt profesionālo darbību tikai ar Darba aģentūras izsniegtu atļauju un tikt nodarbināti tikai tad, ja viņiem ir šāda atļauja. Šī paša panta 5. punktā precizēts, ka šī [darba] atļauja var tikt izsniegta tikai tad, ja ārvalstniekam ir uzturēšanās atļauja.

Pamata prāvas fakti un prejudiciālie jautājumi

- 10 2002. gada 30. augustā Gatusi apprecēja Vācijas pilsoni. Vācijas Federālās Republikas vēstniecība Tunisā viņam izsniedza vīzu iebraukšanai Vācijā ģimenes apvienošanās nolūkā.

- 11 2002. gada 24. septembrī Riselshaimas — pilsētas, kurā laulātie bija nolēmuši apmesties uz dzīvi — mērs piešķīra Gatusi uzturēšanās atļauju uz trīs gadiem.

- 12 2002. gada 22. oktobrī Darmšates *Arbeitsamt* (darba birojs) izsniedza Gatusi beztermiņa darba atļauju, kurā bija atzīmēts, ka ir piemērojams *SGB III 284.* pants.

- 13 2003. gada 11. martā Gatusi noslēdza darba līgumu uz vienu gadu, kas vēlāk tika pagarināts līdz 2005. gada 31. martam.

- 14 Pēc tam, kad Gatusi laulātā bija informējusi Riselshaimas mēru par to, ka kopš 2004. gada 1. aprīļa viņa ar savu vīru dzīvo šķirti, mērs ar 2004. gada 23. jūnija lēmumu ierobežoja Gatusi uzturēšanās atļaujas ilgumu ar šī lēmuma paziņošanas dienu, uzliekot viņam pienākumu nekavējoties atstāt Vāciju, pretējā gadījumā viņš tiktu izraidīts uz Tunisiju.

- 15 Šis lēmums balstījās, pirmkārt, uz apsvērumu par to, ka sākotnējais pamats Gatusi izsniegtajai uzturēšanās atļaujai vairs nepastāv, jo viņš vairs nedzīvo kopā ar savu laulāto, un, otrkārt, uz to, ka Vācijas tiesību sistēmā beztermiņa darba atļauja nepiešķir nekādas no uzturēšanās atļaujas neatkarīgas un par to augstākstāvošas tiesības turpināt veikt algotu profesionālo darbību, ne arī tiesības uz uzturēšanās pagarināšanu.
- 16 Šajā lēmumā arī bija ņemts vērā, ka Gatusi nav nekādu autonomu uzturēšanās tiesību. Viņš nevarēja atsaukties uz *AuslG* noteikumiem, jo, pirmkārt, viņa kopsdzīve ar laulāto Vācijā nebija pastāvējusi vismaz divus gadus, kas ir likumā prasītais termiņš, un, otrkārt, viņš neatradās īpaši apgrūtināšā situācijā minētā likuma izpratnē.
- 17 Visbeidzot, Gatusi arī nevarēja paļauties uz tiesībām, kas izrietētu no Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma, jo tā 64. panta 1. punktā noteiktais diskriminācijas aizliegums Tunisijas pilsoņiem nepiešķir nekādas uzturēšanās tiesības.
- 18 Gatusi par šo lēmumu iesniedza sūdzību *Regierungspräsidium Darmstadt*, atsaukdami uz to, ka viņa uzturēšanās Vācijā izbeigšana viņam radītu īpaši apgrūtināšu situāciju, jo šādos apstākļos viņa mēģinājumi atjaunot kopsdzīvi ar laulāto un atmaksāt ar kāzām saistītos parādus būtu apgrūtināti, ja ne neiespējami.
- 19 Ar 2004. gada 17. septembra lēmumu Gatusi sūdzība tika noraidīta ar pamatojumu, ka neviena Vācijas tiesību norma neļauj viņam atzīt uzturēšanās tiesības un ka Riselshaimas mērs, pieņemot lēmumu par uzturēšanās atļaujas termiņa ierobežojumu, nebija pārkāpis savas diskrecionārās varas robežas.

20 Gatusi par šo pēdējo lēmumu iesniedza prasību *Verwaltungsgericht Darmstadt* (Darmšates Administratīvā tiesa), apgalvojot, ka, tā kā viņš Vācijā veic algotu darbu uz pilnu slodzi, ir pilnībā integrējies šis valsts dzīvesveidā un ir nodomājis pēc laulības šķiršanas stāties jaunā laulībā, atgriešanās Tunisijā viņam radītu īpaši apgrūtināšu situāciju finansiālā ziņā un no ģimenes attiecību viedokļa.

21 Šīs prasības ietvaros *Verwaltungsgericht Darmstadt* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma [...] 64. pantam ir ietekme uz uzturēšanās tiesībām?

- 2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir pozitīva — vai Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma [...] 64. pantā paredzētais diskriminācijas aizliegums atļauj izsecināt juridisko nostāju attiecībā uz uzturēšanās tiesībām, kas ir pret uzturēšanās tiesību ierobežošanu laikā, ja Tunisijas pilsonim ir izsniegta beztermiņa darba atļauja, viņš faktiski ir nodarbināts un lēmuma par ārvalstnieku tiesībām pieņemšanas brīdī ir saņēmis uzturēšanās tiesības uz laiku?

- 3) Ja atbilde uz otro jautājumu ir pozitīva — vai, lai noteiktu no Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma 64. panta izrietošo juridisko nostāju attiecībā uz uzturēšanās tiesību noteikšanu [...], var balstīties uz datumu pēc lēmuma par ārvalstnieku tiesībām, kas uzturēšanās tiesības ierobežo laikā, izdošanas?

- 4) Ja atbilde uz trešo jautājumu ir pozitīva — vai, lai konkretizētu valsts likumīgo interešu aizsardzības pamatu atrunu, ir jāievēro principi, kas attīstīti saistībā ar EKL 39. panta 3. punktu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 22 Ar saviem jautājumiem, kas jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai pamata prāvai ir jāpiemēro Tiesas 1999. gada 2. marta spriedumā lietā C-416/96 *El-Yassini* (*Recueil*, I-1209. lpp.) sniegtais risinājums attiecībā uz 1976. gada 27. aprīli Rabātā parakstītā Eiropas Ekonomikas kopienas un Marokas Karalistes Sadarbības nolīguma, kas Kopienas vārdā apstiprināts ar Padomes 1978. gada 26. septembra Regulu (EEK) Nr. 2211/78 (OV L 264, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “EEK un Marokas nolīgums”), 40. panta pirmās daļas interpretāciju un it īpaši — vai Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma 64. panta 1. punkts ir šķērslis tam, ka uzņemošā dalībvalsts ierobežo uzturēšanās atļaujas ilgumu Tunisijas pilsonim, kuram tā ir atļāvusi tās teritorijā uzturēties noteiktu laiku un tur veikt algotu darbu neierobežotu laiku, ja sākotnējais uzturēšanās tiesību pamats izzūd pirms viņa uzturēšanās atļaujas termiņa beigšanās.
- 23 Lai sniegtu lietderīgu atbildi uz uzdoto jautājumu, vispirms ir jāpārbauda, vai privātpersona dalībvalsts tiesās var atsaukties uz Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma 64. panta 1. punktu, un apstiprinošas atbildes gadījumā jānosaka šajā noteikumā paredzētā nediskriminācijas principa piemērošanas joma.

Par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma 64. panta 1. punkta tiešo iedarbību

- 24 Jāatzīmē — tā kā jautājums par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma noteikumu spēku šī līguma līgumslēdzēju pušu tiesību sistēmās šajā līgumā nav atrisināts, Tiesai piekrist izlemt šo jautājumu tāpat kā jebkuru citu ar interpretāciju saistītu jautājumu attiecībā uz līgumu piemērošanu Kopienā (pēc analogijas skat.

1999. gada 23. novembra spriedumu lietā C-149/96 Portugāle/Padome, *Recueil*, I-8395. lpp., 34. punkts, un 2005. gada 12. aprīļa spriedumu lietā C-265/03 *Simutenkov*, Krājums, I-2579. lpp., 20. punkts).

- 25 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai ir uzskatāms, ka Kopienas ar trešām valstīm noslēgta līguma noteikumam ir tieša iedarbība, ja, ņemot vērā tā formulējumu, kā arī līguma mērķi un raksturu, noteikums paredz skaidru un precīzu pienākumu, kura izpilde vai iedarbība nav atkarīga no jebkāda tālāka pasākuma pieņemšanas (šajā sakarā skat. it īpaši 2001. gada 27. septembra spriedumu lietā C-63/99 *Gloszczuk*, *Recueil*, I-6369. lpp., 30. punkts; 2003. gada 8. maija spriedumu lietā C-171/01 *Wählergruppe Gemeinsam*, *Recueil*, I-4301. lpp., 54. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Simutenkov*, 21. punkts).
- 26 Pirmkārt, attiecībā uz Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma 64. panta 1. punktu ir skaidrs, ka tas ir formulēts gandrīz tāpat kā EEK un Marokas nolīguma 40. panta pirmā daļa un tikai paplašina tajā noteikto nediskriminācijas principu, to attiecinot uz atlaišanu no darba. Tiesa ir atzinusi, ka šī 40. panta pirmā daļa atbilst nosacījumiem, lai tiktu atzīta tās tiešā iedarbība (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *El-Yassini*, 27. punkts).
- 27 Otrkārt, attiecībā uz Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma mērķi un raksturu jāuzsver, ka saskaņā ar šī nolīguma 96. panta 2. punktu tas aizstāj Eiropas Ekonomikas kopienas un Tunisijas Republikas sadarbības nolīgumu, kas Kopienas vārdā apstiprināts ar Padomes 1978. gada 26. septembra Regulu (EEK) Nr. 2212/78 par Eiropas Ekonomikas kopienas un Tunisijas Republikas sadarbības nolīguma noslēgšanu (OV L 265, 2. lpp.; turpmāk tekstā — “EEK un Tunisijas nolīgums”), kura nostāju tas turpina, cita starpā paredzēdams sekmēt sadarbību ekonomikas, sociālajā, kultūras un finanšu jomā. Šis sadarbības nolīgums pats bija lielā mērā identisks EEK un Marokas nolīgumam, kura mērķis un raksturs, kā to atzina Tiesa, it īpaši attiecībā uz sadarbību darba spēka jomā, ir savienojami ar tiešo iedarbību, kas

izriet no tā 40. panta pirmās daļas (iepriekš minētais spriedums lietā *El-Yassini*, 28.–31. punkts). Tā tas jo vairāk ir tāpēc, ka pretēji EEK un Marokas nolīgumam ar Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgumu saskaņā ar tā 1. panta 1. punktu tiek nodibināta asociācija starp Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Tunisiju, no otras puses.

28 Šādos apstākļos ir jāatzīst, ka Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma 64. panta 1. punktam ir tieša iedarbība.

Par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma 64. panta 1. punkta piemērošanas jomu

29 Ievadam jāatzīmē, ka iepriekš minētajā spriedumā lietā *El-Yassini* Tiesa ir nospriedusi, ka Kopienu tiesību attīstības stadijā, kādā tās bija šī sprieduma pieņemšanas laikā, EEK un Marokas nolīguma 40. panta pirmā daļa jāinterpretē tādējādi, ka tā principā nav šķērslis, lai uzņemošā dalībvalsts atteiktos pagarināt uzturēšanās atļauju Marokas pilsonim, kuram tā ir atļāvusi iebraukt tās teritorijā un tur veikt algotu darbu, uz visu laiku, uz kuru šai personai ir šis darbs, ja sākotnējais uzturēšanās tiesību piešķiršanas pamats uzturēšanās atļaujas termiņa izbeigšanās brīdī vairs nepastāv. Tiesa precizēja, ka tas tā nebūtu tikai tad, ja, nepastāvot likumīgo valsts interešu aizsardzības pamatiem, tādiem kā sabiedriskā kārtība, valsts drošība un sabiedrības veselība, atteikums varētu ietekmēt attiecīgās personas tiesību uz darbu, kas tai šajā valstī piešķirtas ar valsts iestāžu pienācīgi izsniegtu darba atļauju uz termiņu, kas pārsniedz uzturēšanās atļaujas termiņu, efektīvu īstenošanu (iepriekš minētais spriedums lietā *El-Yassini*, 67. punkts).

30 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka apstākļi pamata prāvā ir salīdzināmi ar apstākļiem, ko Tiesa aplūkoja iepriekš minētajā spriedumā lietā *El-Yassini*.

- 31 Abos šajos gadījumos uzņemošā dalībvalsts, ierobežodama [laikā] uzturēšanās tiesības, ierobežoja trešās valsts pilsoņa tiesības veikt profesionālu darbību, lai arī šīs tiesības viņam bija piešķirtas ar darba atļauju.
- 32 Tomēr Vācijas valdība atsauca uz zināmām atšķirībām starp Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma 64. panta 1. punktu un EEK un Marokas nolīguma 40. panta pirmo daļu, kas esot šķērslis, lai attiecībā uz šo pēdējo normu iepriekš minētajā spriedumā lietā *El-Yassini* sniegtā interpretācija tiktu piemērota minētajam 64. panta 1. punktam.
- 33 Pirmkārt, kopīgā deklarācija par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma 64. panta 1. punktu atspoguļo šī nolīguma līgumslēdzēju pušu gribu novērst, ka Tunisijas pilsoņi varētu pamatoties uz šajā noteikumā paredzēto diskriminācijas aizliegumu, pieprasot uzturēšanās tiesības.
- 34 Otrkārt, šim noteikumam tā formulējuma, lietderīgās iedarbības un sistēmisko apsvērumu dēļ nevar tikt atzīta nekāda ietekme uz Tunisijas pilsoņu uzturēšanās tiesībām.
- 35 Kā uzsver Vācijas valdība, no paša Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma 64. panta 1. punkta formulējuma, kā arī no kopīgās deklarācijas par šo punktu izriet, ka šim noteikumam pašam par sevi nav mērķis reglamentēt Tunisijas pilsoņu uzturēšanās tiesības dalībvalstīs.
- 36 Tādējādi jāatzīst, tāpat kā Tiesa nospriedusi iepriekš minētajā spriedumā lietā *El-Yassini* attiecībā uz EEK un Marokas nolīgumu, ka, tā kā Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma mērķis nav darba ņēmēju brīvas pārvietošanās īstenošana,

tas principā neaizliedz dalībvalstij veikt pasākumus attiecībā uz tāda Tunisijas pilsoņa uzturēšanās tiesībām, kuram tā sākotnēji ir atļāvusi ieceļot tās teritorijā un tur veikt profesionālu darbību (iepriekš minētais spriedums lietā *El-Yassini*, 58.–62. punkts).

- 37 Apstākļi, ka šāds pasākums liek attiecīgajai personai izbeigt darba attiecības dalībvalstī pirms līguma, kuru tas noslēdzis ar savu darba devēju, beigām, principā neietekmē šo interpretāciju (iepriekš minētais spriedums lietā *El-Yassini*, 63. punkts).
- 38 Tomēr pretēji Vācijas valdības apgalvotajam no šīs interpretācijas neizriet, ka Tunisijas pilsonis nekādā gadījumā nevar balstīties uz Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma 64. panta 1. punktā noteikto diskriminācijas aizliegumu, apstrīdot dalībvalsts pasākumu, ar kuru tiek ierobežotas viņa uzturēšanas tiesības.
- 39 Nav pieļaujams, ka dalībvalstis neievērotu Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma 64. panta 1. punktā noteikto nediskriminācijas principu, ierobežojot tā lietderīgo iedarbību ar valsts tiesību noteikumu palīdzību. Šāda iespēja, pirmkārt, pārkāptu Kopienas un tās dalībvalstu noslēgtā līguma noteikumus un, otrkārt, apdraudētu šī principa vienveidīgu piemērošanu.
- 40 Kā Tiesa jau ir nospriedusi, it īpaši tad, ja uzņemošā dalībvalsts ir attiecībā uz nodarbinātību sākotnēji piešķirusi migrējošajam darba ņēmējam precīzas tiesības, kas ir plašākas nekā tās, ko tā viņam ir piešķirusi attiecībā uz uzturēšanos, tā nevar apšaubīt šī darba ņēmēja situāciju tādu iemeslu dēļ, kas nav saistīti ar tādu valsts likumīgo interešu aizsardzību kā sabiedriskā kārtība, valsts drošība un sabiedrības veselība (iepriekš minētais spriedums lietā *El-Yassini*, 64., 65. un 67. punkts).

- 41 Šajā sakarā saskaņā ar pastāvīgo judikatūru sabiedriskās kārtības jēdziens paredz, ka pastāv reāli un pietiekoši nopietni draudi sabiedrības pamatinteresēm (šajā sakarā skat. 1975. gada 28. oktobra spriedumu lietā 36/75 *Rutili, Recueil*, 1279. lpp., 28. punkts; 2000. gada 10. februāra spriedumu lietā C-340/97 *Nazli, Recueil*, I-975. lpp., 57. punkts, kā arī 2002. gada 25. jūlija spriedumu lietā C-459/99 *MRAX, Recueil*, I-6591. lpp., 79. punkts).
- 42 Ņemot vērā tiesiskās paļāvības un tiesiskās drošības aizsardzības principus, 40. punktā atgādinātais vēl jo vairāk ir piemērojams tad, ja, kā tas ir šajā lietā, uzņemošā dalībvalsts uzturēšanās atļauju ir ierobežojusi *a posteriori*.
- 43 No visa iepriekš teiktā izriet, ka Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma 64. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka tas var ietekmēt Tunisijas pilsoņa tiesības uzturēties dalībvalsts teritorijā, ja šī dalībvalsts pienācīgi atļāvusi šim pilsonim tās teritorijā veikt profesionālu darbību uz laiku, kas pārsniedz viņa uzturēšanās atļaujas termiņu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 44 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata prāvā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

64. panta 1. punkts Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgumā, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Tunisijas Republiku, no otras puses, kas noslēgts 1995. gada 17. jūlijā Briselē un kas Eiropas Kopienas un Eiropas Ogļu un tērauda kopienas vārdā apstiprināts ar Padomes un Komisijas 1998. gada 26. janvāra Lēmumu 98/238/EK, EOTK, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas var ietekmēt Tunisijas pilsoņa tiesības uzturēties dalībvalsts teritorijā, ja šī dalībvalsts pienācīgi atļāvusi šim pilsonim tās teritorijā veikt profesionālu darbību uz laiku, kas pārsniedz viņa uzturēšanās atļaujas termiņu.

[Paraksti]